

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Kvæg

Fra data til handling

Grovfoderseminar

Vissenbjerg, d. 4. februar 2014

Aalborg, d. 5. februar 2014

Esbjerg d. 6. februar 2014

Jacob Krog, VFL, Kvæg

Erik Maegaard, VFL, Planteproduktion

PARTNER I
DLBR
DANSK
LANDBRUGSRÅDGIVNING

Se "European Agricultural Fund for Rural Development" (EAFRD)

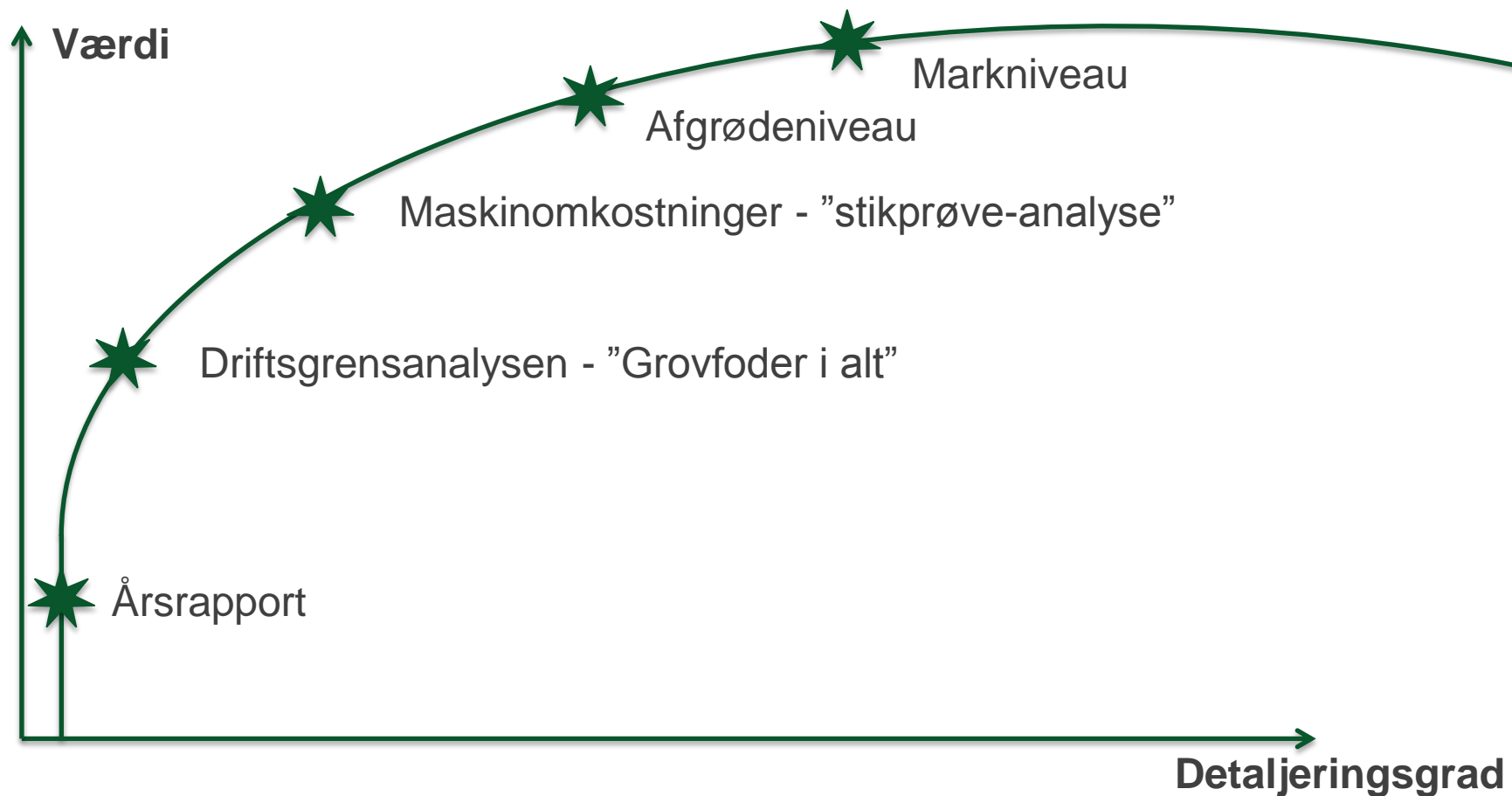
Muligheder, læring og udfordringer i arbejdet med grovfoderøkonomi

- Målet med at analysere grovfoderøkonomien
- Udbytteopgørelse – tal på tingene er nødvendigt og muligt
- Resultater fra kvægklyngerne
- Flere veje til viden om grovfoderøkonomien
- Muligheder i FMS – Mark og Maskiner
- Husk følsomhedsberegningerne

Hvad er målet med den specifikke analyse?

- Omkostningsniveau?
- Ændret anvendelse af maskinstation?
- Udbytteoptimering?
- Sædskifteændring?
- De store linjer eller de små detaljer?

Analysernes berettigelse og detaljering

Udbytter i grovfoder

- Fra 2014 er der indført begreberne
 - Høstet udbytte – det der registreres høstet og lagt på lager
 - Opfodret/solgt udbytte – det der netto kan opfodres
- Opfodret/solgt udbytte er det der anvendes ved beregning/vurdering af pris pr FEN, fremstillingspris etc.

Sædskiftegræs med 4 slæt 2014 Konventionel JB 5-6

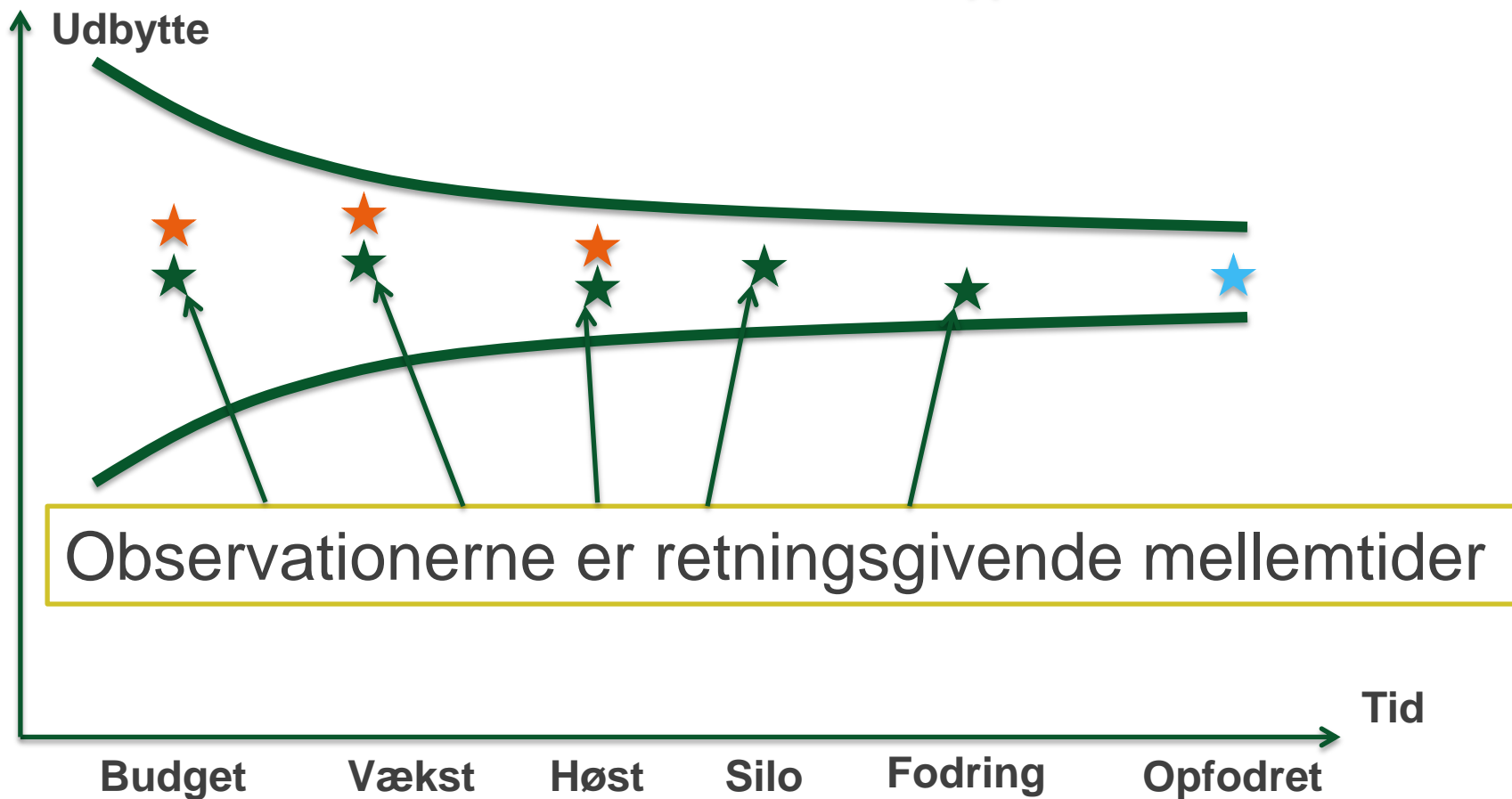
Emne	Kvantum	Pris	Beløb
Udbytte			
Høstet udbytte	9.226 Fe		
Opfodret/solgt udbytte	8.580 Fe	1,17	10.039

Udbyttmåling tid, sted og anvendelse

- Høstet eller opfodret
- Tidspunkter hvor der kan måles
 - Før etablering (budget)
 - Vækstperioden (vurdering af behandlinger)
 - Høstdagen (flowmåler, vægt mv.)
 - Efter høst inden opfodring (opmåling af stak)
 - Mens stakken er åben (vejet i fuldfodervogn)
 - Efter opfodring (vejet ud, suppleret med EFK)
- Målingerne anvendes som "mellemtider"

Udbyttmåling over tid

- ★ Høstet udbytte
- ★ Opfodret udbytte (skøn)
- ★ Endeligt opfodret

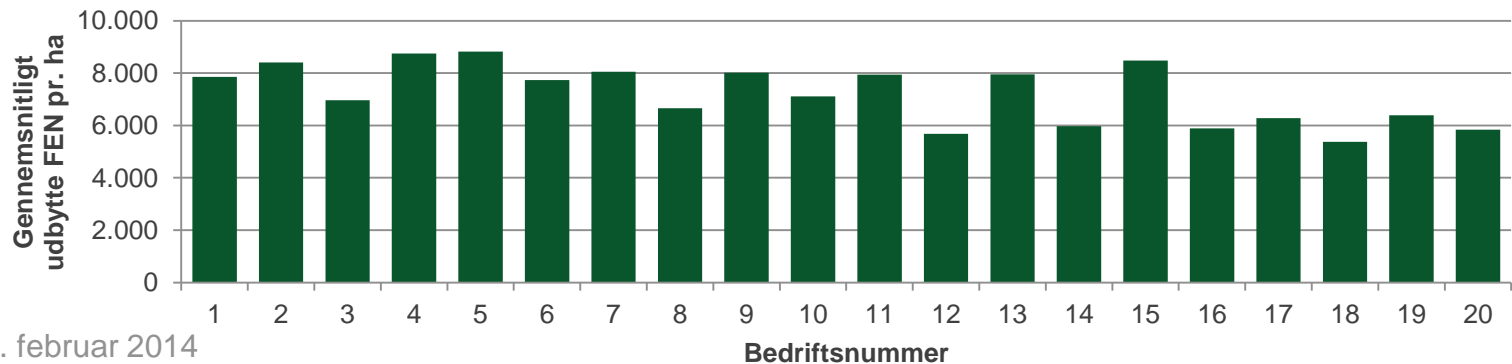
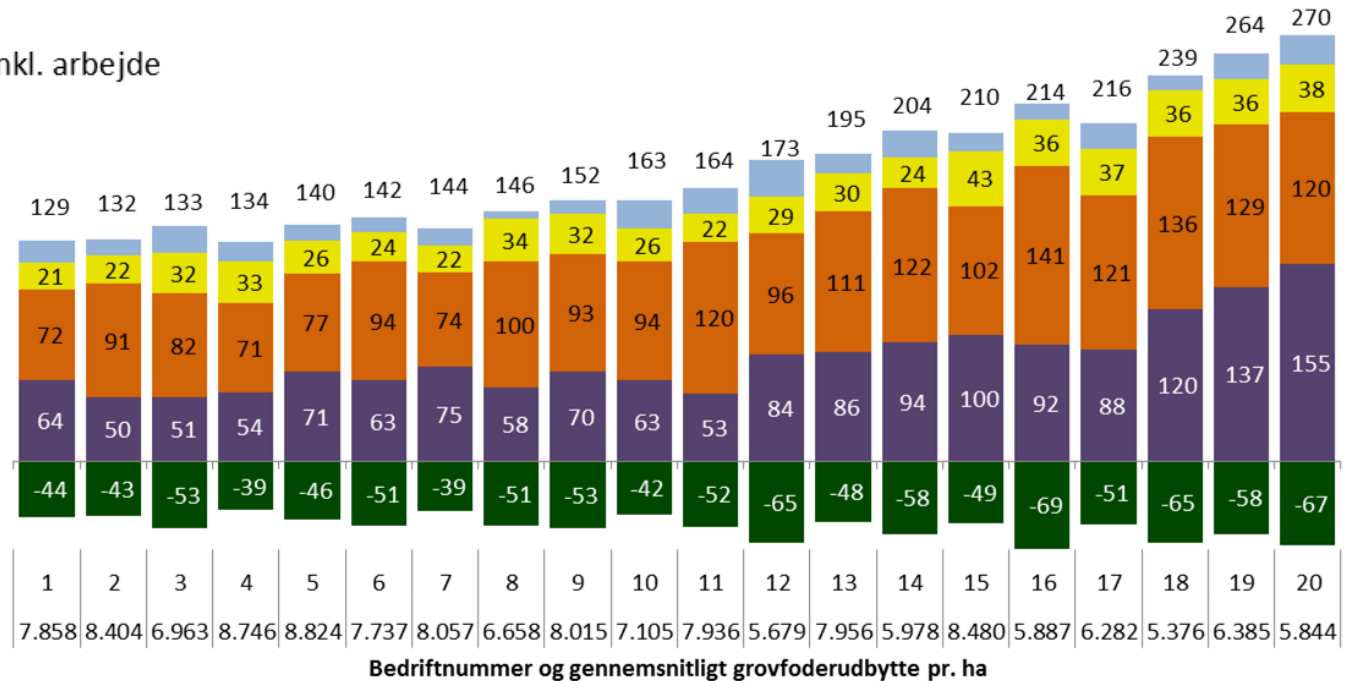

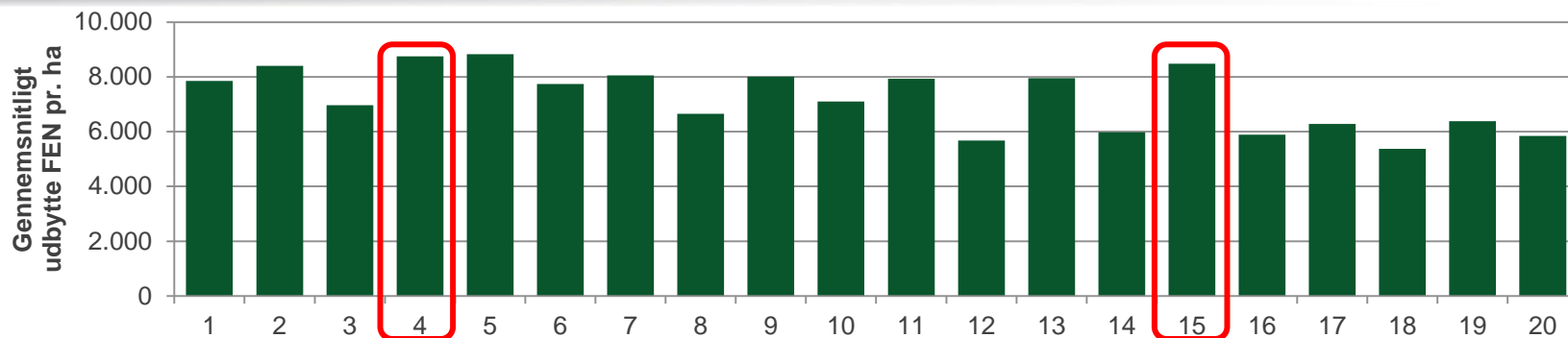
Resultater fra Kvægklyngerne

- Driftsgrensanalyse gennemført på 20 bedrifter
- 6 bedrifter blev udvalgt til også at få lavet en maskinanalyse
- Spredning i resultater
 - Mulighed for anvendelse i rådgivningen
- Udfordringer i arbejdet
- Muligheder for forbedringer

Spredning i grovfoderets fremstillingspris - øre pr. FEN

- Øvrige omkostninger
- Stykomkostninger
- Maskinomkostninger inkl. arbejde
- Jordleje
- EU-støtte

Spredning i grovfoderets omkostninger, kr. pr. ha

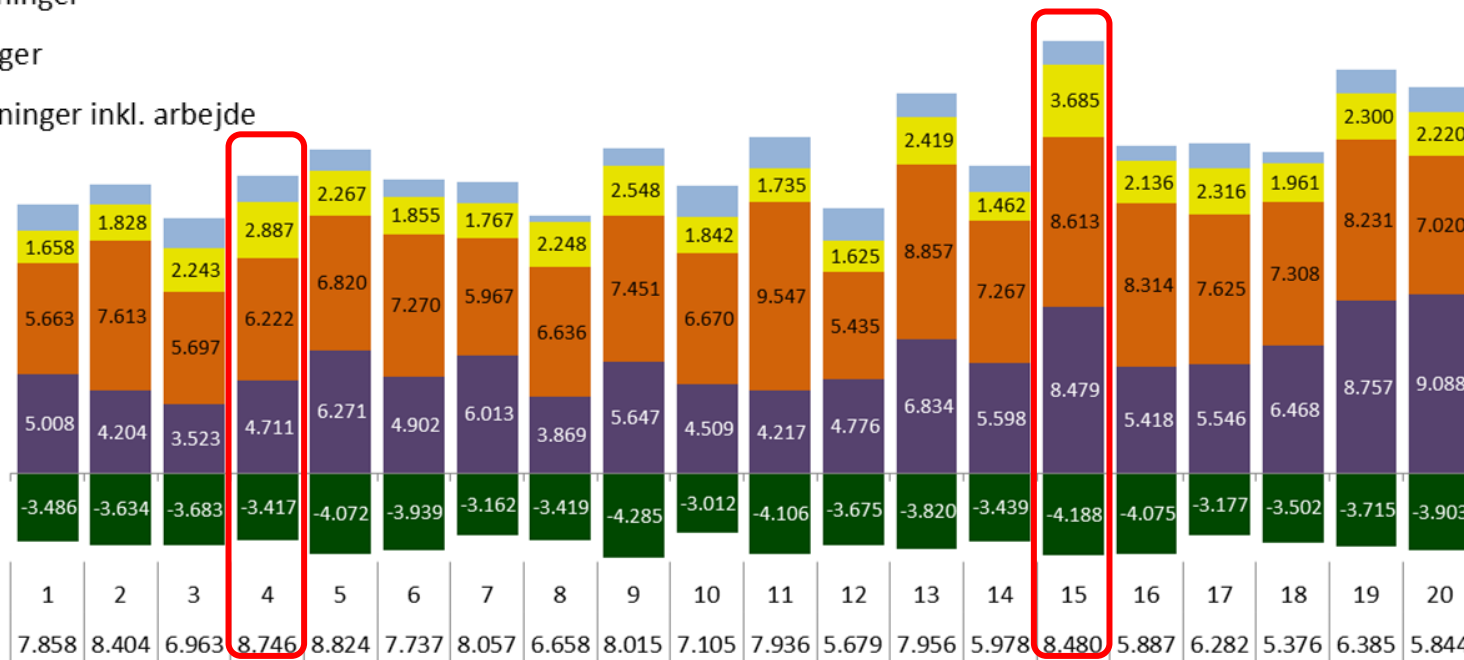
Øvrige omkostninger

Stykomkostninger

Maskinomkostninger inkl. arbejde

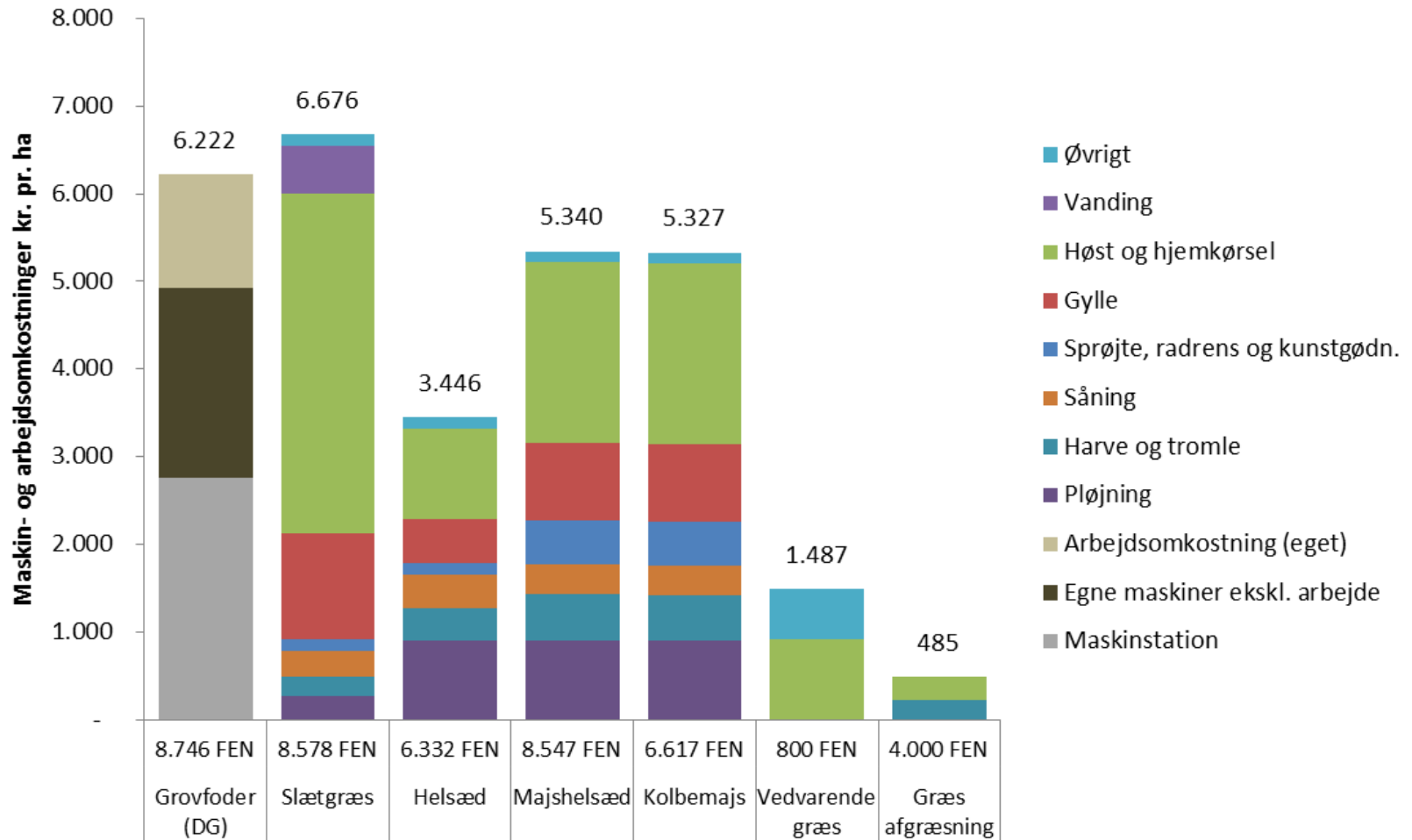
Jordleje

EU-støtte

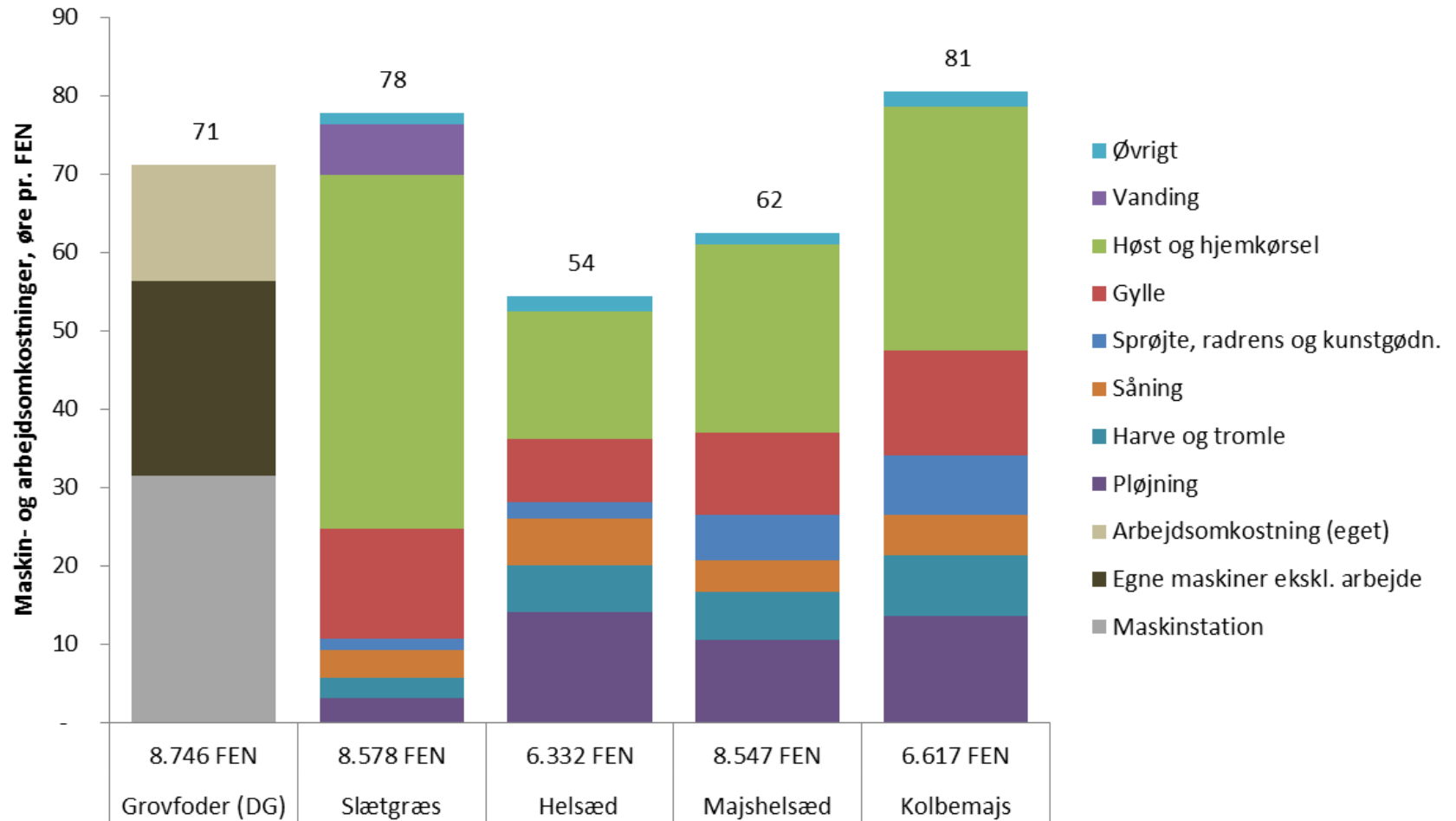

Bedriftnummer og gennemsnitligt grovfoderudbytte pr. ha

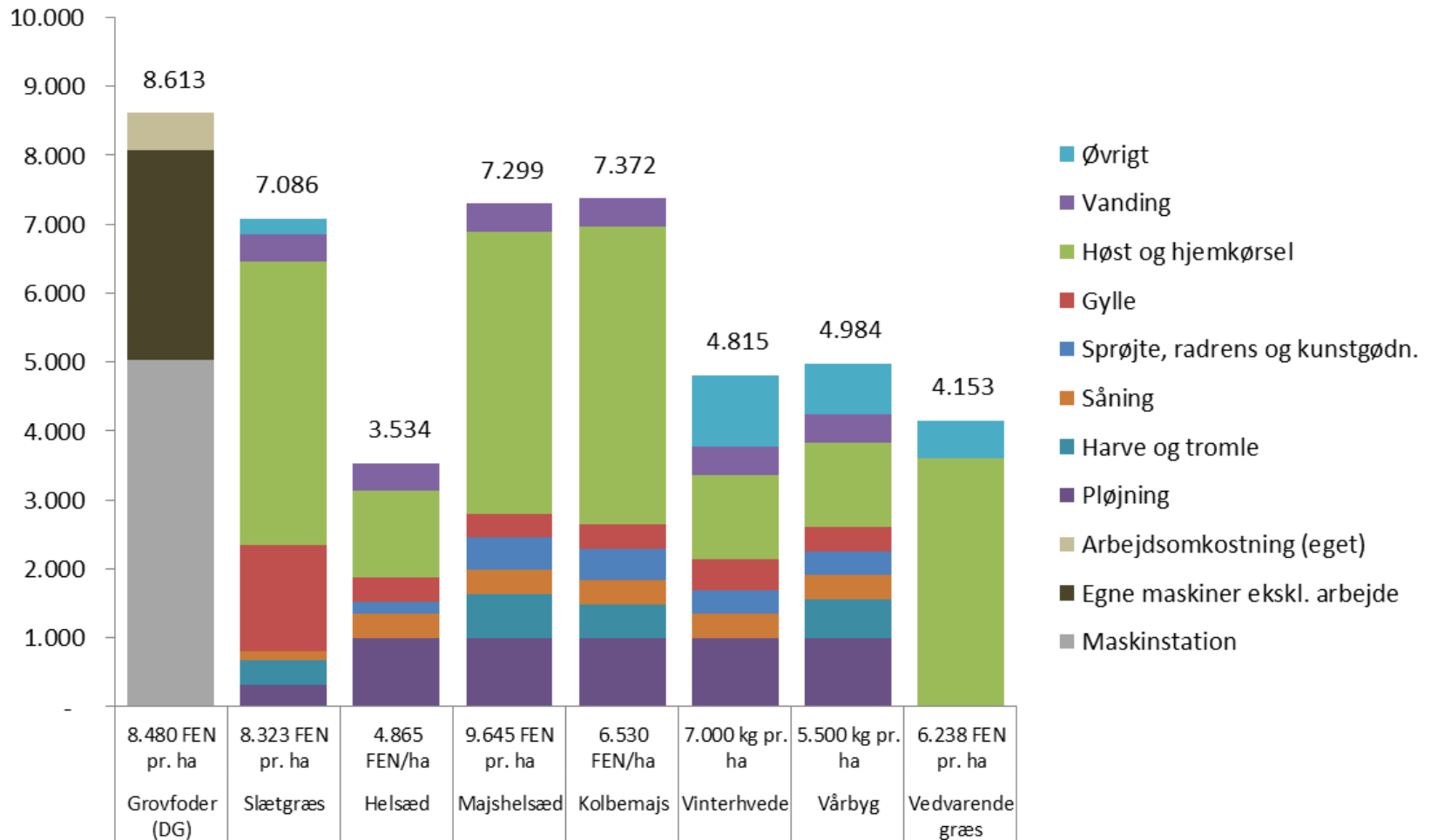
Maskin- og arbejdsomkostninger Bedrift 4

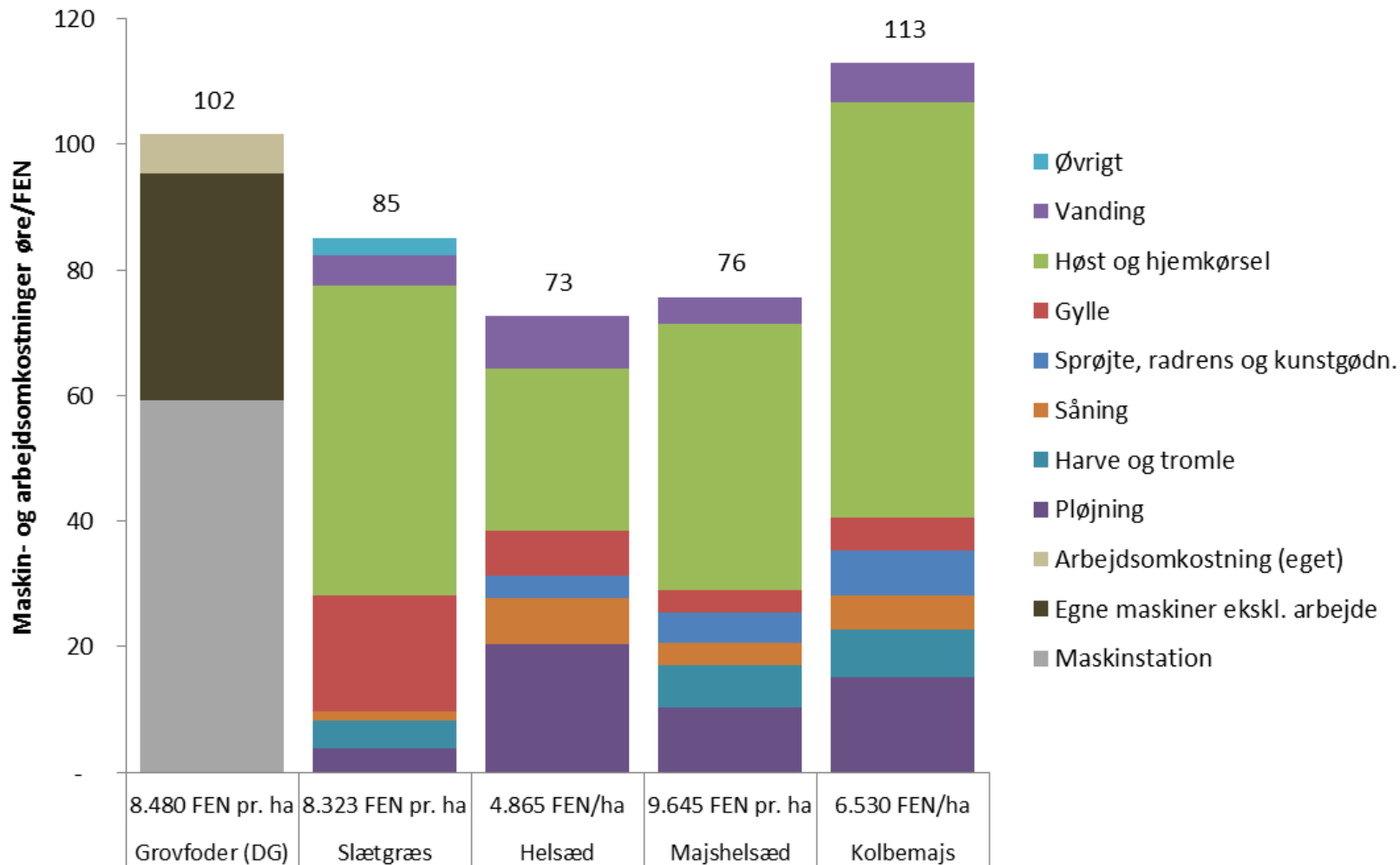
Maskin- og arbejdsomkostninger øre pr. FEN Bedrift 4

Maskin- og arbejdsomkostninger Bedrift 15

Maskin- og arbejdsomkostninger øre pr. FEN Bedrift 15

Flere veje til analyse af grovfoderøkonomi

- Opdeling af årsrapport i enkeltafgrøder
 - Produktionsgrensregnskab (kun ganske få i DK)
 - Alle regnskabsposter fordeles på hver enkelt afgrøde Der er ikke ret mange brugere af dette produkt i øjeblikket
- Driftsgrensanalysen
 - Fordeling af omkostninger fra årsrapporten
- Modelberegning for ejendommen (FMS)
 - Modellen tilpasses den enkelte ejendom
- Ad. Hoc beregninger

Driftsgrensanalysen er en god start

- Samler informationer om udbytte og omkostninger
- **Sætter landmandens egne tal i fokus**
- Mulighed for benchmarking med "naboen"

- Alle resultater er i kr. og øre (næsten)
- Ingen oplysninger om timeforbrug, kapaciteter, maskinparkens udnyttelse, arrondering og lign.

- Gør det klart om der er behov for en mere specifik analyse

Mark og Maskiner i FMS

- Specifik analyse af afgrødernes økonomi
- Handlingsorienteret
 - Hver enkelt maskinoperation i markarbejdet modelleres
 - Alle afgrødespecifikke omkostninger medtages
 - Muligt at beregne konsekvenser af ændret praksis
- Modellen kan stemmes af med registreringer

Udfordringer i arbejdet med grovfoderøkonomien

- Driftsgrensanalysen
 - Er omkostninger og udbytte opgjort og fordelt retvisende?
- Specifik afgrødeøkonomi i FMS
 - Er registreringerne korrekte?
 - Traktortimer, arbejdstimer, udbytter, markplan
 - Er anlægskartoteket anvendeligt?
 - Er alle maskinopgaver medtaget?

Det tværfaglige samarbejde

- Hvilke oplysninger deler I med økonomikontoret i dag?
- Hvad skal der til for at I kan få større gavn af hinanden?
- Hvordan kan I forbedre værdien af den viden I allerede har om kunden?

Forskel i resultat "mest majs" i forhold til "mest græs" ved ændret udbytte

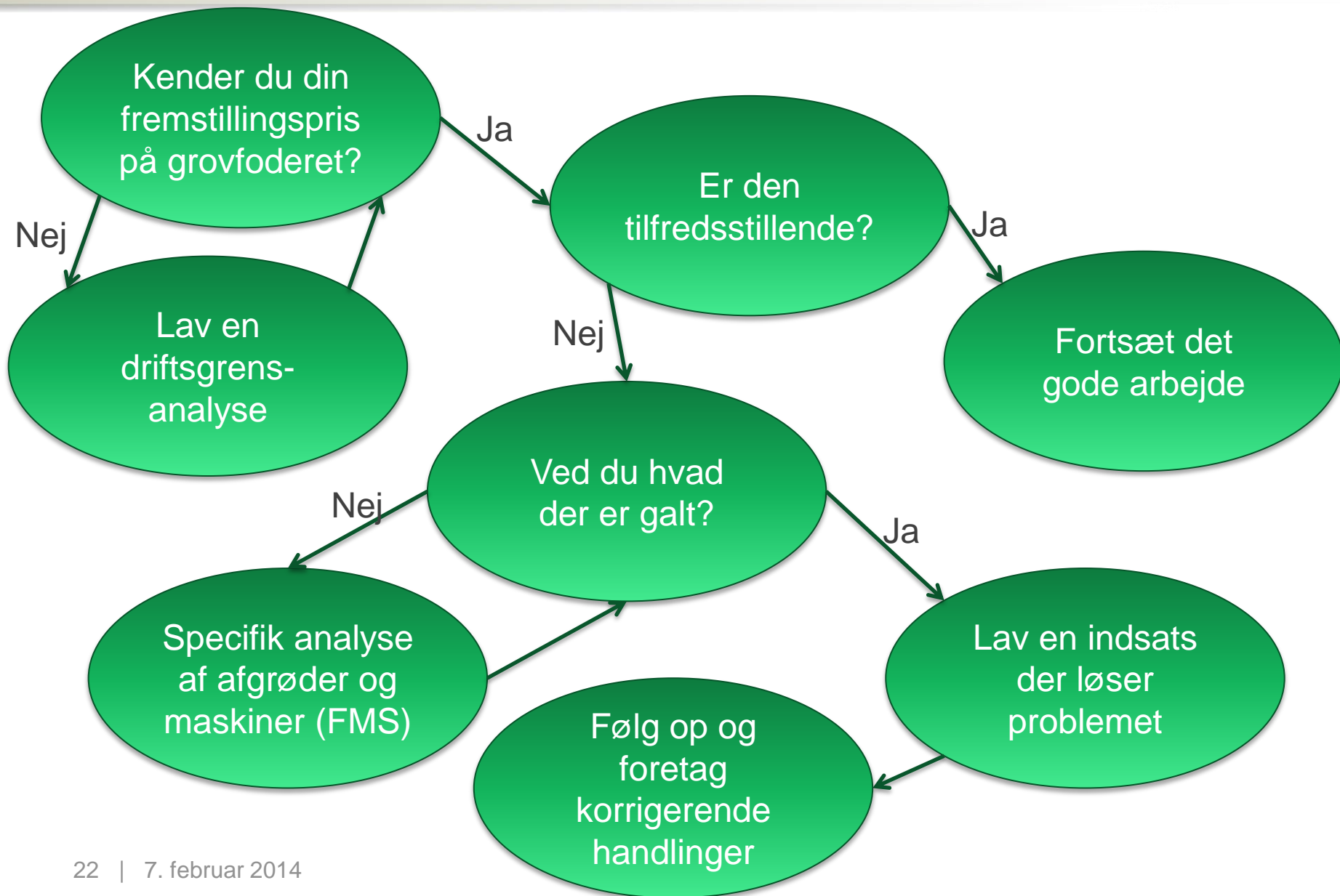
- **Udgangspunkt**
 - 200 køer og 200 ha
 - Kornpris 144 kr./hkg
 - Foderplan "mest græs"
- **Alternativ**
 - Foderplan ændres til "mest majs"

Effekt pr. årsko		Majsudbytte (10.400 FEN/ha)				
		-10 %	-5 %	0	+ 5 %	+10 %
Græsudbytte (8.580 FEN/ha)	-10 %	1.082	1.293	1.482	1.655	1.815
	-5 %	844	1.059	1.252	1.427	1.581
	0	638	853	1.045	1.212	1.363
	+5 %	453	664	848	1.014	1.165
	+10 %	280	484	668	834	986

Forskel i resultat "mest majs" i forhold til "mest græs" ved ændret udbytte

- **Udgangspunkt**
 - 200 køer og **100** ha
 - Kornpris **120** kr./hkg
 - Foderplan "mest græs"
- **Alternativ**
 - Foderplan ændres til "mest majs"

Effekt pr. årsko		Majsudbytte (10.400 FEN/ha)				
		-10 %	-5 %	0	+ 5 %	+10 %
Græsudbytte (8.580 FEN/ha)	-10 %	-18	58	168	285	399
	-5 %	-130	-24	115	240	353
	0	-206	-65	74	198	312
	+5 %	-255	-108	6	110	203
	+10 %	-333	-206	-92	11	105

Analyse af grovfoderøkonomien stiller krav

- Til et brugbart datamateriale
- Til at fagkonsulent, økonomikonsulent og landmand udveksler viden
- Til at analysens resultater bliver sat i spil